

2822
not. 1884.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Amberas latviešu biedrība
(Austrija)

F-2822

Veikšana 1884.

1949-1994.

1884.

Fonds Nr. 2822

Kanberas latviešu biedrība (Austrālija) (1949.-1997.)

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

Fondraža nosaukums

Kanberas latviešu biedrība

Administratīvā vēsture

Kanberas latviešu biedrība (The Latvian Club Canberra, vēlāk Canberra latvian Society) tika nodibināta 1949. gada 8.maijā Kanberā. Tās mērķis – apvienot Kanberā dzīvojošos latviešus, kuri atzīst latviešu kultūras un tradīciju turpināšanos un veicināšanu.

Latviešu biedrības (KLB) dibinātāja ir Kanberas latviešu komiteja, kas sāka darboties 1949. gada janvārī, sekojot Austrālijas Imigrācijas ministrijas pieprasījumam izvirzīt latviešu pārstāvi, lai uzturētu sakarus ar Kanberas vietējām iestādēm un sabiedrību.

KLB darbojas atbilstoši saviem Statūtiem. KLB pārvalde: pilnsapulce, valde, revīzijas komisija.

Biedrības izveides mērķis saistās ar latviskās identitātes un kultūras tradīciju kopšanu, jaunatnes un izglītības darba veicināšanu, palīdzības sniegšanu tautiešiem, Austrālijas kultūras iepazīšanu un atbalstu Latvijas neatkarības atgūšanas centieniem.

KLB paspārnē izveidojās pašdarbības kolektīvi: tautas deju kopa, koris, sporta kopa, rokdarbnieču kopa, teātra kopa un bibliotēka. Tautas deju kopa „Sprigulītis” izveidojās 1953.gadā. 1976.gadā, apvienojoties ar Sidnejas latviešu tautas deju kopu „Jautrais pāris”, tika izveidots ansamblis „Saules jostas”.

1951. gadā aizsākās Austrālijas latviešu Kultūras dienu tradīcija. Šis LAA KF organizētais pasākums rotācijas kārtībā ik gadus notika kādā no lielākajiem Austrālijas latviešu centriem. Paralēli Kultūras dienām notika sporta sacensības, organizāciju kopsapulces un citi latviešu organizāciju pasākumi. Kanberā notika 26. Kultūras dienas (1976. gadā), 32. Kultūras dienas (1982. gadā) un 40. Kultūras dienas (1990. gadā).

1953. gadā Kanberas latviešu luterāņu draudzes paspārnē tika izveidota Kanberas latviešu svētdienas skola. Skola beidza darboties 1989.gadā.

Austrālijas latviešu biedrības centās iegādāties t.s. latviešu namus, lai izveidotu tajos latviešu sabiedriskās dzīves centrus. 1953. gada namu iegādājās Sidnejas Latviešu biedrība, 1955.gadā – Adelaides Latviešu biedrība (Veivilē) un Melburnas Latviešu biedrība (Sentkildā). Lēmumu par Kanberas latviešu Nama celšanu pieņēma 1962.gada 12.augustā, kad tika ievēlēta arī Kanberas latviešu nama komiteja. Nama komiteja darbības gaitā konsultējās ar Sidnejas un Melburnas latviešu biedrībām. Kanberas latviešu biedrībai, kaut arī tā bija vēlējusies, neizdevās īstenot ieceri par biedrības namu.

Apraksta vienības uzkrāšanas laiks

No 1949.gada līdz 1997. gadam.

Glabāšanas vēsture

Fonda materiāli uzkrāti pakāpeniski Kanberas latviešu biedrībā

Tiešais iegūšanas avots

Dokumentus valsts glabāšanā LVA nodevis Kanberas latviešu biedrības priekšsēdis Ēriks Ingevics. Dāvinājuma līgums Nr. 22., 2014. gada 5.septembris.

Temats un saturs

Fondu veido KLB pamatdarbības dokumenti, informatīvie izdevumi, sarakste un sakrātie materiāli.

Dokumentu sastāvs nepilnīgs, tā nozīmīgāko daļu veido KLB lietvedībā veidojušies biedrības pamatdarbības dokumenti (sēžu protokoli ar pielikumiem darbības pārskati, apkārtraksti un sarakste.

Fondā 6 fotodokumenti par Austrālijas latviešu 26.Kultūras dienām Kanberā.

Izvērtēšana

KLB uzkrātie materiāli valsts glabāšanā saņemti daļēji sakārtotā veidā.

Tika ņemts vērā, ka daļa KLB dokumentu iekļauti fondā „Austrālijas latviešu centrālais arhīvs (Austrālija)”, (LVA Fonds 2462, apraksts 1 – v, skat. lietas 471.-485., 1036., 1052., 1055., 1056).

Dokumentu sistematizācija un aprakstīšana

Dokumentu sistematizācija un aprakstīšana veikta 2014.gadā. Ņemot vērā salīdzinoši nelielo dokumentu apjomu, fondā nav veidots iedalījums sērijās. Atlasītie dokumenti sakārtoti 27 lietās, kurās dokumenti kārtoti hronoloģiskā secībā.

Protokolu grāmatai pievienoti 3 atsevišķi protokoli (pielikumos: statūti, darbības pārskati u.c.).

Sarakstes lietās saglabāti arī atsevišķi apkārtraksti, kā arī atsevišķi citu Austrālijas latviešu organizāciju iesūtītie darbības pārskati un informatīvie izdevumi. Izveidotās sarakstes dokumentu lietas satur arī kultūras un sabiedriskās dzīves pasākumu materiālus (programmas, ielūgumi u.tml.), kas lietās iekļauti to sākotnējā ievietošanas kārtībā – pamatā kā vēstuļu, apkārtrakstu un „Ziņu” pielikumi. Sarakstes lietās, atbilstoši sākotnējam ievietojumam, atrodas arī atsevišķi KLB kases dokumenti un darbības pārskati. Sarakstes dokumenti kārtoti atsevišķās lietās pa gadiem.

Komplektēšana

Plānots papildinājums.

Pieejamības noteikumi

Bez ierobežojumiem.

Dokumentu valoda

Fondā dokumenti latviešu, angļu un vācu valodā. Norāde par dokumentiem svešvalodās apraksta piezīmju ailē.

Dokumentu fiziskā stāvokļa raksturojums

Vispārējais dokumentu fiziskais stāvoklis apmierinošs. Atsevišķu dokumentu lapu malas burzītas, dziestoši teksti, līmlentes un rūsas radīti papīra bojājumi.

Uzziņu palīglīdzekļi

Ineta Didrihsone-Tomaševa. Austrālijas latviešu kopiena: galvenās attīstības tendences no 20.gs. 50.gadiem līdz 1975.gadam. Latvijas Arhīvi. 2010.gads Nr.2.,236.lpp.

http://www.arhivi.lv/sitedata/ZURNALS/zurnalu_raksti/Ineta_Didrihsone.pdf

<http://www.kulturasdienas.com/KDsaraksts.php>

<http://aizbraukt.lv/kanberas-latviesu-biedriba/>

Saisītie dokumenti

„Austrālijas latviešu centrālais arhīvs (Austrālija)”, (LVA Fonds 2462, apraksts 1 – v, skat. lietas 471.- 485., 1036., 1052., 1055., 1056).

Aprakstījumu sastādīja:
PFĀDN galvenā arhīviste

2014. gada 22. decembris

I.Kristapsone

I. Kristapsone

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 3 (trīs) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā: litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja gab. p. glab. _____
amāts paraksts paraksta atšifrējums
24.01.2015.
datums